

Výročná správa

neziskovej organizácie Za oponou

za rok 2023

Prehľad činností Za oponou n. o.

Hlavným predmetom činnosti neziskovej organizácie Za oponou je tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt. Zameriava sa na podporu divadelných aktivít v rámci žilinského kraja, tvorbu divadelných predstavení, organizáciu festivalu Bábková Žilina, organizáciu podujatí pre deti a mladých dospelých za účelom ich aktívneho zapojenia sa do tvorby umeleckých podujatí, organizáciu výstav, koncertov a kultúrnych podujatí, organizovanie seminárov, workshopov, diskusií a debát pre organizácie zaoberajúce sa kultúrnymi a divadelnými aktivitami či vykonávanie publikačnej činnosti.

Medzi jej úspešné aktivity za rok 2023 patrí

- spolupráca na realizácii festivalu Bábková Žilina 2023 – Živý festival v súvislosti s divadelnými produkciami konajúcimi sa v priestoroch divadelnej záhrady BDŽ. Ôsmy ročník festivalu sa konal v termíne 19. - 21. mája 2023, pod záštitou predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Eriky Jurinovej a primátora mesta Žilina Petra Fiabáneho. Zúčastnili sa ho bábkari z celého Slovenska z 5 slovenských kamenných bábkových divadiel, 8 nezávislých divadiel, študenti Katedry bábkarskej tvorby VŠMU a špeciálny hosť z Českej republiky - Divadlo DRAK Hradec-Králové. Účinkujúce súbory vrátane domáceho BDŽ prezentovali svoje najpozoruhodnejšie bábkové produkcie z hľadiska témy či formy za ostatné dve divadelné sezóny. Organizátori si znovu potvrdili, že konanie festivalu vo víkendovom čase spája návštevníkov z odbornej i laickej verejnosti. Tri festivalové dni ponúkli divákovi skutočne bohatý program – 15 bábkových produkcií, hudobný koncert kapely La3no Cubano, dva výtvarné workshopy a jeden pohybový workshop s odbornými lektormi, krst knihy i tradičný sprievod bábkarov mestom za doprovodu kapely Funny Fellows. Tvárou a hlasom tohtoročného festivalu bol herec Bábkového divadla Žilina – Jan Homolka. Bábková Žilina 2023 sa konala v priestoroch Bábkového divadla Žilina vrátane záhrady BDŽ, Klubu Labyrint, Stanica Záriečie, Nová Synagóga a veľká sála Domu Odborov. Špeciálny ohlas mali produkcie, odohrané v priestore záhrady Bábkového divadla Žilina, nakoľko priestor spája divadlo a prírodu do jedného nevšedného a príjemného zážitku. Väčšina produkcií bola vypredaná už týždeň pred začiatkom festivalu, ohlas a celkový záujem verejnosti teda považujeme za enormný. Festivalu sa zúčastnilo takmer 200 slovenských i zahraničných hostí a jednotlivé produkcie vo vypredaných sálach vzhľadom viac ako 1700 divákov. Priateľskú nesúťažnú atmosféru, ktorá tak neodmysliteľne patrí k festivalu, sa úspešne podarilo udržať aj tento ročník. Ohlasy pozvaných slovenských i zahraničných hostí boli mimoriadne prajné. Priestor dostalo tiež stretnutie členov UNIMA. Počas celého trvania festivalu boli každý deň vydávané festivalové noviny Gašparoviny, ktoré zaujímavým spôsobom zhodnocovali inscenácie a atmosféru festivalu. Festival z celého srdca ďakuje Fondu na podporu umenia, Žilinskému

samosprávnemu kraju, mestu Žilina, všetkým sponzorom a partnerom festivalu, za výnimočnú podporu a spoluprácu, bez ktorej by takto významná udalosť slovenského bábkarského sveta vzniknúť nemohla. Opäť sa potvrdilo, že robiť festival plný dobrého divadla a priateľskej atmosféry, ktorá sa odráža v obrovskom diváckom záujme, má zmysel.

- realizácia deviateho ročníka denného divadelného tábora Za oponou. Nezisková organizácia Za oponou, v spolupráci s Bábkovým divadlom Žilina, potešila opäť všetky žilinské deti od 7 do 14 rokov, ktoré majú rady rozprávky a bábkové divadlo, fantastickým denným divadelným táborom Za oponou 2023, ktorého deviaty ročník sa konal už tradične v 3 júlových turnusoch: 3. – 7. júla, 10. – 14. júla a 17. – 21. júla 2023, v priestoroch Bábkového divadla Žilina. Zúčastnilo sa ho až 135 malých hercov, ktorých čakal skutočne bohatý program, ako napríklad prechádzka tajnými divadelnými chodbami, výroba bábok, herecký tréning na javisku i v divadelnej záhrade, či tvorba divadelnej inscenácie za pomoci piatich skvelých lektorov – bábkoherečiek i bábkohercov z BDŽ a dvoch dobrovoľníčok. Ako aj čerešnička na záver – slávnostná premiéra spomínanej inscenácie! A keďže boli malí herci v rámci každého turnusu rozdelení do dvoch hereckých skupín, každý piatok o 16:30 hod. sa na javisku BDŽ konali až 2 premiéry. Konkrétne – 7. júla 2023 premiéra inscenácie HVIEZDY, hrali: Babky (názov hereckej skupiny) a inscenácie H 2 O a O 2 H, hrali: Hrdzavé potkany (názov druhej hereckej skupiny). Dňa 14. júla 2023 sa uskutočnila premiéra inscenácie IŠLI VAJCIA NA VANDROVKU, hrali: Čínske nudle (názov hereckej skupiny) a inscenácie O PERNÍKOVEJ CHALÚPKE, hrali: Divadelníci s.r.o. (názov druhej hereckej skupiny). A 21. júla 2023 premiéra inscenácie TRAVOLTY V AKCII, hrali: Megaherci (názov hereckej skupiny), ako aj inscenácie NEKÚŠ VANKÚŠ, hrali: Divadelní machri (názov druhej hereckej skupiny). Novinkou tohto ročníka, o ktorú boli obohatené spomínané inscenácie, boli témy ako kritické myslenie a tolerancia. Konkrétne inscenácia Hviezdy tlmočila kritické myslenie v súvislosti so sociálnymi sieťami, a zároveň prezentovala názor, že čas je vzácny a čas strávený s rodinou najvzácnejší. Ďalej inscenácia H 2 O a O 2 H poukázala na to, ako zdravý rozum a kritické myslenie môže poraziť chamtivosť. V inscenácii Išli vajcia na vandrovku taktiež zvíťazilo kritické myslenie, keďže tvorcovia (účastníci tábora) v rámci tvorby scenára zmenili pôvodný záver rozprávky, pretože nebol fér. Inscenácia O perníkovej chalúpke sa zase dotkla tolerancie inakosti, potreby spolupatričnosti, ako i toho, že všetko sa dá riešiť dialógom. Inscenácia Travolty v akcii poukázala na to, aká potrebná je tolerancia či akceptácia individuality každého z nás. A posledná inscenácia Nekúš vankúš sa dotýkala témy tolerancie a názoru v zmysle, že všetci by sme si mali vzájomne pomáhať. Okrem inscenácií vzniklo 135 jedinečných bábok rôzneho typu, ktoré potešili nejedno žilinské oko v rámci slávnostnej premiéry. Premiér v počte 6, ktoré zožali obrovský úspech, sa zúčastnilo viac ako 500 divákov. Divadelný tábor Za oponou 2023 priniesol, aj vďaka tomu, že projekt bol spolufinancovaný mestom Žilina, skutočne výnimočné chvíle. Jeho cieľom bolo predovšetkým upriamiť pozornosť na spomínané témy – kritické myslenie a tolerancia, vyjadriť sa k daným témam prostredníctvom jazyka bábkového divadla, a priblížiť ich tak nielen účastníkom tábora, ale aj divákovi. Ďalšími z cieľov boli samozrejme okrem zmysluplného trávenia prázdninového času aj priblíženie bábkového divadla z hľadiska jeho významu a tvorby hravou formou, rozvíjanie kreatívneho

myslenia, získanie nových divadelných skúseností a zážitkov či v neposlednom rade šírenie i rozvíjanie kultúrnych hodnôt a vzťahu ku kultúre, k samotnému bábkovému divadlu už v detskom veku. Pozitívne reakcie, priam ovácie zo strany malých hercov, ich rodičov či širokej žilinskej verejnosti dali prísľub, že letné prázdniny 2024 budú patriť opäť a jednoznačne divadelnému tábora Za oponou, konkrétne jeho 10. jubilejnému ročníku.

- pracovné porady: 16. marca 2023, 10. mája 2023 a 17. mája 2023 v súvislosti so spoluprácou na realizácii festivalu Bábková Žilina 2023 – Živý festival, taktiež 19. apríla 2023, 8. júna 2023 a 30. júna 2023 v súvislosti s realizáciou 9. ročníka denného divadelného tábora Za oponou, ako aj 7. septembra 2023, 17. októbra 2023 a 14. novembra 2023 v súvislosti s plánovanými projektami neziskovej organizácie Za oponou v spolupráci s Bábkovým divadlom Žilina.

Nezisková organizácia Za oponou podala 30. 10. 2023 na Fond na podporu umenia žiadosť o poskytnutie dotácie na realizáciu projektu s názvom Dostupné kvalitné divadelné umenie pre všetky deti bez rozdielu. Daná žiadosť bola podporená vo výške 30 000,-€. Daný projekt bude realizovaný od januára do decembra 2024.

Orgány nadácie

Správna rada

Mgr. Peter Tabaček

Mgr. Jaroslav Štrba

Mgr. Jana Decká

Revízor

Mgr. Lenka Svrčková

Riaditeľ

Mgr. art. Petra Tvrdá

Finančný súhrn za rok 2023

Nezisková organizácia za rok 2023 mala príjmy vo výške 56 173,50,- € a výdavky vo výške 26 297,46,- €. V danom roku nenadobudla žiadny majetok a nevznikol jej žiadny záväzok.

Zmeny v štatúte alebo v zložení orgánov počas roka 2023

V priebehu roka 2023 neboli realizované žiadne zmeny v štatúte alebo v zložení orgánov neziskovej organizácie.

Adresa a kontaktná osoba neziskovej organizácie

Mgr. art. Petra Tvrdá, riaditeľka

Za oponou n. o.

Tolstého 1207/8

010 01 Žilina

Telefón: 0905 343 982

e-mail: petratorcelova@gmail.com

Dňa 25. júna 2024 vypracovala: Mgr. art. Petra Tvrdá